

C9: FILATELISTISK LITTERATUR

Specialreglemente

1. Bedömda utställningar

I överensstämmelse med artikel 1.4 i FIP:s allmänna reglemente för bedömning av exponat vid FIP-utställningar (GREV) utgör detta specialreglemente ett komplement till det allmänna reglementet att användas vid bedömning av filatelistisk litteratur.

2. Bedömda exponat

Filatelistisk litteratur innefattar allt tryckt material som är tillgängligt för samlare och som har anknytning till frimärken, posthistoria och med dessa besläktade specialområden samt till samlandet av dessa.

3. Principer för exponat

Filatelistisk litteratur indelas som följer:

3.1. Handböcker och specialstudier

- a. Handböcker
- b. Monografier
- c. Specialiserade forskningsartiklar
- d. Bibliografier och liknande specialarbeten
- e. Utställningskataloger
- f. Specialkataloger, vilka utöver filatelistiska utgåvor från ett eller flera länder behandlar varianter, stämplor eller andra specialområden
- g. Referat av offentliga filatelistiska föreläsningar (även referat av radio-, TV-, film- och diaprogram)
- h. Liknande specialarbeten.

3.2. Allmänna kataloger

Världskataloger och kataloger över regioner eller enstaka områden, kataloger vars djup inte kvalificerar dem som specialkataloger.

3.3. Filatelistiska periodiska skrifter

Filatelistiska tidskrifter och tidningar, utgivna av förbund, föreningar och förlag, samt årsböcker och liknande skrifter.

3.4. Artiklar

Artiklar av allmän natur i filatelistiska eller icke-filatelistiska skrifter.

3.5. Vykortslitteratur

Litteratur relaterad till vykort och vykortsamlande. (Gäller endast för utställningar i Sverige).

4. Regler för bedömning av exponat

4.1

Litteraturexponat ska bedömas enligt följande bedömningsgrunder:

- innehållets utformning
- forskningens originalitet, betydelse och djup
- tekniska faktorer
- presentation.

4.2

Bedömningsgrunden "innehållets utformning" avser en bedömning av den litterära stilen, klarheten i framställningen och förmågan att förmedla stoffet, så som det framgår av exponatet.

4.3

Bedömningsgrunden "forskningens originalitet osv." avser bedömning av den allmänna betydelsen av det presenterade ämnet, liksom av i vilken utsträckning exponatet visar originalupptäckter, forskning och analyser eller använder framställningssätt som bidrar till en allmän förståelse av ämnet.

4.4

Bedömningsgrunden "tekniska faktorer" avser en bedömning av i vilken utsträckning det förekommer titelblad, angivande av utgivare, tryckort och -år, paginering, källhänvisningar, bibliografi, innehållsförteckning samt illustrationer.

4.5

Bedömningsgrunden "presentation" avser en bedömning av inbindningens, typografins och liknande produktionsfaktorers inverkan på publikationens användbarhet. För att inte rent kommersiella faktorer ska påverka resultatet ska denna bedömningsgrund endast tas med om den utgör en negativ faktor.

5. Jurybedömning av exponaten

5.1

Litteraturexponat ska bedömas av erkända specialister på detta område och i enlighet med sektion V (artiklarna 31-47) i FIP:s allmänna utställningsreglemente (GREX) och enligt artikel 5.1 i GREV.

5.2

För litteraturexponat gäller följande relativa tal som ledning för juryn (GREV, artikel 5.2):

Innehållets utformning	40
Forskningens originalitet, betydelse och djup	40
Tekniska faktorer	15
Presentation	<u>5</u>
	100

6. Avslutande bestämmelser

6.1

I händelse av olikheter i texten beroende på översättningen, ska den engelska texten gälla.

6.2

Detta specialreglemente för bedömning av filatelistisk litteratur vid FIP-utställningar har godkänts av den 61:a FIP-kongressen i Granada och gäller vid utställningar efter den 1/1 1995 som erhållit FIP:s patronage, auspicier eller stöd.

Tilläggsregler till specialreglementet för filatelistisk litteratur

1.

Dessa tilläggsregler för deltagande av litteraturexponat har upprättats enligt artikel 3.3 i FIP:s allmänna utställningsreglemente (GREX) och gäller för alla litteraturexponat vid såväl allmänna FIP-utställningar som vid specialutställningar (GREX artikel 2).

2

Litteraturexponat kan ställas ut av författare, sammanställare, redaktör, ansvarig utgivare, sponsororganisation eller förening eller varje annan enskild som har äganderätt till verket (komplettering till artikel 16.1 i GREX).

3.

Exponatet ska uppfylla kvalificeringskravet i artikel 10.3 i GREX utöver kravet på utställarna i regel 2 ovan. Nyare publikationer, som inte har kunnat ställas ut vid nationell utställning, kan delta direkt vid en FIP-utställning.

4.

För exponat i litteraturklassen används en särskild anmälningsblankett. På denna blankett ska, utöver annan information som utställningens organisationskommitté behöver, också finnas plats för utgivningsdatum, förläggare, sidantal, periodicitet (för periodiska tidskrifter) och beställningsätt (adress, pris).

5.

Utställaren ska sända in två exemplar av varje litteraturexponat. Ett exemplar ska användas för bedömning och ett ska användas i ett lärum enligt artikel 6.8 i GREX. Ett exemplar ska av utställningsledningen sändas till FIP:s sekretariat för FIP:s bibliotek och det andra ska gå till arrangörsförbundets bibliotek, såvida inte utställaren särskilt begär att detta exemplar ska returneras.

6.

Anmälningsavgiften för ett litteraturexponat ska motsvara avgiften för en ramsida i de allmänna bedömningsklasserna vid samma utställning.

7.

Organisationskommittén ska förse jurymännen med en lista över litteraturexponaten minst tre månader före utställningen.

8.

Handböcker och specialstudier ska ha utgivits inom fem år före utställningsåret. För alla andra exponat ska utgivningsdatum vara inom två år före utställningsåret.

För arbeten i flera volymer ska utgivningsdatum för varje volym gälla.

För periodiska tidskrifter ska den senaste kompletta volymen eller årgången ställas ut.

Reviderade upplagor ska betraktas som nya publikationer.

Ett urval av åtminstone tio olika tidningsartiklar krävs för att utgöra ett exponat.

9.

Medaljer i litteraturklassen ska bära ordet "Litteratur" antingen förkortat eller i sin helhet. Litteraturexponat kan också tilldelas specialpriser (artikel 8.6 GREX).

10.

Jurymän i litteraturklassen måste kunna läsa åtminstone två språk, varav ett måste vara något av de fyra officiella FIP-språken (artikel 29.3 i FIP-stadgarna).

11.

I händelse av olikheter i texten beroende på översättningen, ska den engelska texten gälla.

12.

Dessa tilläggsregler för bedömning av exponat i litteraturklassen vid FIP-utställningar har godkänts av den 61:a FIP-kongressen i Granada och gäller vid utställningar efter den 1/1 1995 som har erhållit FIP:s patronage, auspicier eller stöd.

FILATELISTISK LITTERATUR

Riktlinjer till SREV

1. Inledning

Dessa riktlinjer är avsedda som en checklista, tillräckligt detaljerad för att kunna användas vid såväl specialiserade litteraturutställningar som vid allmänna filatelistiska utställningar, vid vilka litteratur endast är en av flera olika klasser.

2. Allmänna synpunkter

Huvuddelen av grundreglerna för utställandet av filatelistisk litteratur är identiska med de som gäller för andra klasser, men det finns vissa olikheter.

För det första: ett litteraturexponats filatelistiska betydelse framgår inte av dess utseende. Litteratur måste bedömas för sitt innehåll och därför måste jurymannen vara förtrogen med detta innehåll före utställningen. Även om de tre eller fyra dagar som står till förfogande för bedömningen möjliggör granskning och viss läsning, är de inte på något sätt tillräckliga för att varje juryman ska kunna läsa igenom varje exponat.

För det andra: litteraturexponat kan inte omarbetas och förbättras från en utställning till nästa. I många fall representerar exponatet ett helt livs forskning och arbete och det kan komma att tjäna filatelin för många år framåt. Av detta skäl måste utställandet av filatelistisk litteratur först och främst betraktas som ett medel att uppmuntra och främja sådana litterära prestationer och endast i andra hand betraktas som en tävling om olika medaljnivåer.

För det tredje: det är självklart att utställningsbesökarna måste ha möjlighet att studera litteraturen. En flyktig blick på en rad böcker i ett låst skåp ger liten information och är en otjänst åt åskådare och utställare. Det är innehållet som är intressant, inte pärnarna.

FIP har utarbetat omfattande regler för bedömning av filatelistiska exponat, inräknat de FIP-regler som är gemensamma för alla bedömningsklasser. För filatelistisk litteratur återfinns dessa regler i "Specialreglemente för bedömning av filatelistiska litteraturexponat vid FIP-utställningar" (SREV). Detta reglemente kompletteras av bestämmelser som tar hänsyn till för litteraturklassen speciella förhållanden: "Tilläggsregler till specialreglementet för filatelistisk litteratur". Dessa två regelverk sammantagna beskriver villkoren för utställande och för bedömning av filatelistisk litteratur vid FIP-utställningar.

3. Användning av bedömningssystemet

Att använda ett poängsystem tillsammans med lämpliga bedömningsprotokoll kan medverka till att man erhåller en balanserad och logisk bedömning. Det måste emellertid framhållas att ett sådant system bör användas med förnuft, den slutliga totalpoängen måste också ges med beaktande av exponatets helhetskvalitet.

Det kan vara lämpligt att här ge ett par konkreta exempel på poängsystemets användning. Dessa exempel har inte tagits från några verkliga juryresultat, men de är representativa för de bedömningar som erhålls vid juryarbete.

(1) *The Postal History of the Forwarding Agents av Ken Rowe, utgiven 1984 av L. Hartmann.*

- Innehållets utformning (maximum 40)	38
Mycket klar presentation av ett svårt, världsomspännande ämne; boken är lätt att använda och är tillförlitlig	
- Forskningens originalitet, betydelse och djup (maximum 40)	37
Speciellt hög poäng för originalitet. Rowe är den förste som systematiskt behandlar denna sida av posthistorien (1966 och igen 1974), därigenom inspirerande andra kunniga personer att göra liknande forskning. Ämnesområdet är också av avsevärd betydelse. Boken är i stort sett fullständig med hänsyn till den världsomfattande täckningen - dock förtecknar Dromberg i sitt nyligen utkomna verk om finska postbefordrare många betydande agenter som inte omnämns av Rowe.	
- Tekniska faktorer (maximum 15)	13
Några få problem med korsregistrering och med placeringen av noter.	
- Presentation (maximum 5)	<u>5</u>
	Totalt 92
	(= Guld)

(2) *Eesti Filatelist/The Estonian Philatelist/Der Estnische Philatelist*

Nr 30 (1984). Årlig publikation för Estniska Filatelistföreningen i Sverige och The Estonian Philatelic Society i New York. Utgiven av Elmar Ojaste. 288 sidor.

- Innehållets omfattning (maximum 40)	34
I allmänhet välskriven och bra redigerad, med utmärkta illustrationer och tabeller. De flesta artiklarna är på flera språk, eller har i varje fall en flerspråkig sammanfattning. Alla artiklar håller inte samma nivå i fråga om tydlighet och teknisk grundlig-	

het.	
- Forskningens originalitet, betydelse och djup (maximum 40)	32
Denna publikation utgör en mycket betydelsefull källa för estnisk filateli och innehåller mycket originalmaterial. Detta speciella nummer har flera artiklar som är återgivna från andra källor, ej heller är allt material filatelistiskt (något numismatik och något evenemangsfilateli). Ett enskilt tidskriftsnummer har naturligtvis inte samma djup som den nyligen utgivna Handbook of Estonian Philately. Dock måste man påminna om att mycket av materialet i handboken ursprungligen publicerades i denna tidskrift.	
- Tekniska faktorer (maximum 15)	14
- Presentation (maximum 5)	4
Enstaka svagheter i offsettrycket påverkar läsbarheten av illustrerade brev och dokument	
	—
	Totalt 84
	(= Vermeil)

Observera att kommentarerna ovan är tänkta som illustrationer till de tankeprocesser som resulterar i en "numerisk" bedömning. Två aspekter i denna tänkta process är värda att framhålla:

1. Jurymännen ska i första hand söka finna positiva synpunkter på exponatet, och inte enbart se efter "hur många poäng kan jag dra av".
2. All bedömning ska ske på jämförande basis - vad har mer publicerats i detta ämne, hur bra har liknande områden behandlats i andra publikationer, även frågor som hur betydelsefull en viss publikation är för ett land eller för en språkgrupp jämfört med andra. Dessa jämförande faktorer kan alla ändras från ett år till ett annat eller mellan två utställningar. Det är också möjligt att sådana ändringar kan påverka bedömningen av ett exponat.